

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.
Ефективна економіка. 2025. № 2.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2025.2.57>

УДК 338.1

О. П. Бутенко,

*к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки і менеджменту,
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-2151-8410>*

О. В. Кот,

*к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки і менеджменту,
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-6403-4766>*

В. А. Малахов,

*к. е. н., доцент, доцент кафедри міжнародної економіки і менеджменту,
Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-8024-3998>*

АНАЛІЗ МЕХАНІЗМУ ФУНКЦІОНУВАННЯ РИНКУ ГУМАНІТАРНОЇ ДОПОМОГИ В УКРАЇНІ

О. Butenko,

*PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of
International Economics and Management,
Semen Kuznets Kharkiv National University of Economics*

О. Kot,

*PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of
International Economics and Management,
Semen Kuznets Kharkiv National University of Economics*

V. Malakhov,

*PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of
International Economics and Management,
Semen Kuznets Kharkiv National University of Economics*

ANALYSIS OF THE MECHANISM OF FUNCTIONING OF THE HUMANITARIAN AID MARKET IN UKRAINE

Стаття досліджує механізм функціонування ринку гуманітарної допомоги в Україні, що сформувався у відповідь на виклики, спричинені військовою агресією Росії. Проаналізовано ключових учасників ринку, їхню взаємодію, логістичні труднощі, координаційні проблеми та механізми розподілу ресурсів. Особливу увагу приділено міжнародній фінансовій підтримці, її ролі у стабілізації економіки та забезпеченні соціальної стійкості. Визначено основні ризики, серед яких корупція, неефективне управління та нестача цифрових рішень. Дослідження підкреслює необхідність підвищення прозорості, вдосконалення координаційних механізмів і впровадження сучасних технологій для ефективного управління гуманітарними потоками. Зазначено, що скоординована робота всіх учасників ринку гуманітарної допомоги дозволяє оптимально використовувати ресурси та задовольняти критичні потреби населення. Отримані результати можуть бути використані для розробки державної політики у сфері гуманітарної допомоги.

The article examines the mechanism of the humanitarian aid market in Ukraine, which has evolved in response to the challenges posed by Russia's military aggression. The study analyzes the key actors involved, their interactions, logistical issues, coordination difficulties, and resource distribution challenges. Special attention is given to the role of international financial support in stabilizing the country's economy and maintaining social resilience. The research highlights the necessity of improving coordination mechanisms, enhancing transparency in aid distribution, and implementing modern digital solutions for efficient humanitarian flow management. The humanitarian aid market in Ukraine operates through a network of government institutions, international organizations, NGOs, volunteers, and private sector participants. Effective interaction among these entities determines the efficiency of aid delivery to affected regions and crisis zones. The paper also discusses legal frameworks governing humanitarian assistance, customs clearance procedures, and financial oversight mechanisms, emphasizing the importance of streamlined bureaucratic processes. One key finding is that delays in aid allocation and inefficient resource

management can severely impact crisis response efforts. Additionally, the research identifies core risks such as corruption, misallocation of funds, and logistical bottlenecks, which hinder humanitarian effectiveness. Addressing these issues requires strengthened collaboration between domestic and international stakeholders. The study underscores the value of international best practices and technological integration to create a more resilient humanitarian support system. By optimizing resource distribution, mitigating risks, and reinforcing institutional frameworks, Ukraine can enhance its ability to respond to humanitarian challenges with greater efficiency and precision. The findings of this research can contribute to policy development and strategic planning in the field of humanitarian assistance, ensuring more sustainable and effective crisis management.

Ключові слова: *гуманітарна допомога, ринок допомоги, міжнародна підтримка, координація, фінансування, логістика, цифрові рішення.*

Keywords: *humanitarian aid, aid market, international support, coordination, funding, logistics, digital solutions.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. Збройна агресія Російської Федерації проти України стала причиною різкого збільшення потреб у гуманітарній допомозі та спричинила масштабну кризу, яка завдає серйозних втрат українському населенню. Гуманітарна ситуація швидко погіршується, у багатьох регіонах досягаючи критичного стану. Забезпечення населення базовими товарами та послугами на значній частині території країни або припинено, або значно обмежено, змушуючи багатьох людей залишати свої домівки через активні бойові дії. Воєнні дії охоплюють великі площі, включаючи столицю, Донецький, Луганський, Харківський, Сумський регіони та інші області. Ворог застосовує хаотичні обстріли, цілеспрямовано руйнуючи цивільну та гуманітарну інфраструктуру, що значно погіршує гуманітарну ситуацію. Повномасштабне вторгнення суттєво змінило характер

гуманітарної підтримки, яка тепер охоплює набагато ширший спектр потреб. У відповідь держава проводить реформу системи забезпечення гуманітарною допомогою, прагнучи забезпечити її оперативне надходження до найбільш постраждалих регіонів. Нинішня ситуація вимагає ефективного розподілу ресурсів, злагодженої координації між різними учасниками процесу та постійного моніторингу потреб населення, щоб максимально пом'якшити наслідки гуманітарної кризи. У цьому дослідженні розглядаються ключові механізми роботи ринку гуманітарної допомоги в Україні, аналізується ефективність співпраці державних органів, міжнародних організацій та інших залучених сторін, а також пропонуються шляхи для вдосконалення його функціонування в умовах воєнних викликів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Питання функціонування ринку гуманітарної допомоги є надзвичайно актуальним, оскільки воно безпосередньо пов'язане з забезпеченням базових потреб населення, підтримкою економічної життєздатності країни та обороноздатності української армії. Цій темі приділяють увагу як дослідники-науковці, так і експерти з соціальних та гендерних програм, а також фахівці Національного агентства з питань запобігання корупції. Серед авторів, що зробили вагомий внесок у дослідження цієї проблематики, можна виділити Т. Г. Китайчук, І. В. Копчикову, Г. Поченчука, І. Кузьмук, Т. В. Мединську, І. Л. Боднарюка, Н. Р. Олійник, В.В. Миргорода, О. Малюхова, О. Остапчука, В. Новікову, М. Прохорову, Я. Гуменюка, О. Сухобокову, а також представників НАЗК та Центру Разумкова [1-11].

Міжнародна гуманітарна допомога наразі є ключовим фактором, що сприяє збереженню стабільності в Україні. Вона відіграє важливу роль не лише у задоволенні нагальних потреб постраждалого населення, але й у підтримці економіки та забезпеченні спроможності армії протистояти агресії. Саме тому аналіз механізмів функціонування цього ринку має важливе значення для розробки стратегій ефективного управління ресурсами та їх розподілу в умовах воєнного стану.

Формулювання цілей статті. Метою є дослідження механізму функціонування ринку гуманітарної допомоги в Україні в умовах війни.

Виклад основного матеріалу дослідження. Поняття «ринку гуманітарної допомоги» охоплює сукупність організацій, ресурсів і постачальників, які працюють для забезпечення допомоги у кризових ситуаціях. На макрорівні до ринку гуманітарної допомоги входять державні установи, міжнародні організації (зокрема, ООН і Міжнародний комітет Червоного Хреста), неурядові організації, приватний сектор, волонтери та благодійні фонди. Постачальниками послуг і ресурсів є компанії та підприємства, що забезпечують товари й послуги для гуманітарних місій, серед яких медикаменти, продукти харчування, транспорт і засоби зв'язку. Регулювання гуманітарного ринку здійснюється спеціалізованими органами, які контролюють і координують надання допомоги. Вони визначають стандарти для уникнення зловживань і забезпечення прозорості, що є ключовим елементом ефективності. Ринок гуманітарної допомоги має унікальний характер, оскільки його метою є вирішення соціальних, економічних і гуманітарних потреб, а не отримання прибутку. Попри це, він базується на взаємодії між попитом (з боку постраждалого населення) і пропозицією (з боку організацій і постачальників).

Станом на 24 лютого 2024 року правові основи забезпечення гуманітарною допомогою в Україні врегульовані низкою нормативних документів. Серед них: Закон України «Про гуманітарну допомогу» [12], постанова Кабінету Міністрів України від 09.10.2020 № 927 «Деякі питання організації ведення автоматизованої системи реєстрації гуманітарної допомоги» [13], а також Порядок взаємодії центральних і місцевих органів виконавчої влади та Національного банку, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 25.03.2013 № 241 [14]. Згідно із Законом України «Про гуманітарну допомогу» (абз. 3 ст. 1), це цільова адресна допомога, яка надається у грошовій або натуральній формі, а також у вигляді виконання робіт чи надання послуг. Донори (іноземні чи вітчизняні)

спрямовують її на підтримку соціально незахищених верств населення, ліквідацію наслідків надзвичайних ситуацій, зокрема стихійних лих, техногенних катастроф, епідемій та збройних конфліктів.

Таблиця 1. Нормативне регулювання забезпечення гуманітарною допомогою в період дії режиму воєнного стану

Ключовий суб'єкт у питаннях гуманітарної допомоги	Станом на 01.06.02023
1	2
Міністерство соціальної політики України разом з Радою міністрів АР Крим та обласними державними адміністраціями	спеціально уповноважений орган, що здійснення контролю за отриманням, розподілом, використанням за цільовим призначенням, підготовкою статистичної звітності, обліком гуманітарної допомоги
Міністерство соціальної політики України, державна адміністрацією	Гуманітарна допомога визнається за декларативним принципом без прийняття рішення Міністерства соціальної політики України, державною адміністрацією, товари, які визнаються гуманітарною допомогою,
Митне оформлення	Спрощений порядок митного оформлення
Контроль для переважної більшості допомоги	Спрощений порядок звітності і контролю для переважної більшості допомоги
Взаємодія органів влади та АТ «Укрзалізниця», АТ «Укрпошта»	визначення порядку взаємодії органів влади та АТ «Укрзалізниця», АТ «Укрпошта» з метою отримання гуманітарної допомоги
Гуманітарна допомога медичного призначення	унормування порядку забезпечення гуманітарною допомогою медичного призначення
Порядок забезпечення гуманітарної допомоги для потреб Збройних Сил України і територіальної оборони	унормування порядку забезпечення гуманітарної допомоги для потреб Збройних Сил України і територіальної оборони
Порядок забезпечення гуманітарною допомогою – паливномастильними матеріалами	унормування порядку забезпечення гуманітарною допомогою – паливномастильними матеріалами

Джерело: складено авторами за [10-14]

Пропонується класифікувати учасників ринку гуманітарної допомоги шляхом розподілу на внутрішній та зовнішній для проведення подальшого дослідження механізму його дії (рис.1).

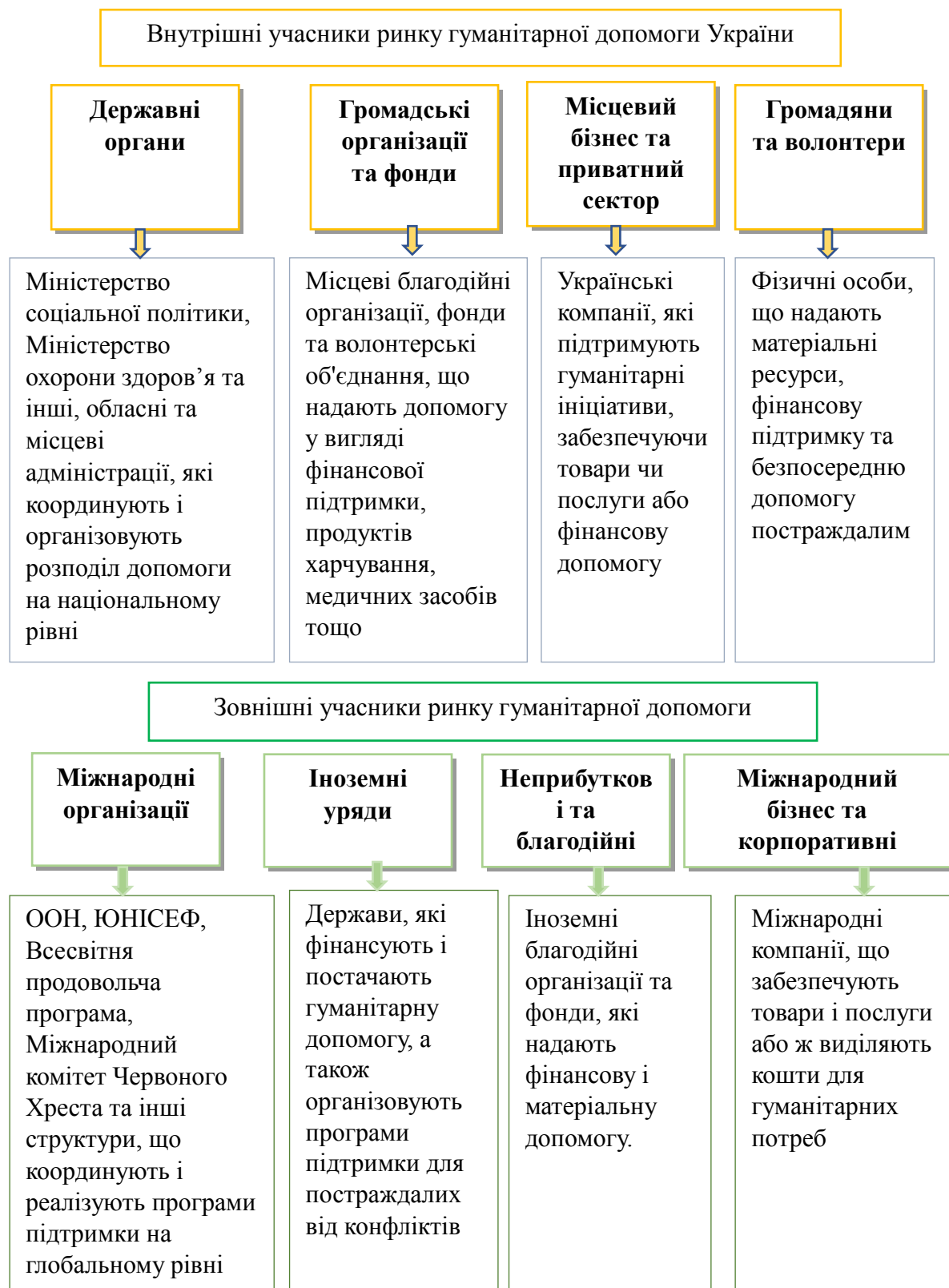

Рис. 1. Суб'єкти ринку гуманітарної допомоги

Взаємодія суб'єктів ринку гуманітарної допомоги будується на основі співпраці та координації, що дозволяє ефективно задовольнити потреби

постраждалого населення. Ринок гуманітарної допомоги функціонує за своєрідним принципом попиту і пропозиції, де попит формують потреби населення, а пропозицію — ресурси й послуги, які надають різні учасники.

Таким чином, ринок гуманітарної допомоги діє через об'єднання ресурсів, координацію дій і логістичну підтримку. Тому пропонується розглянути механізм дії ринку гуманітарної допомоги, рис. 2.

Механізм функціонування ринку гуманітарної допомоги базується на тісній координації між державними органами та міжнародними організаціями. Державні установи надають дані про актуальні потреби, зокрема інформацію про регіони з найбільшим дефіцитом ресурсів. Водночас міжнародні організації забезпечують транспорт, фінансування чи технічну підтримку для оперативного постачання допомоги у кризові зони, де державні можливості обмежені. Постійний обмін даними, включно зі статистикою та аналізом ризиків, дозволяє оперативно реагувати на змінні потреби. Громадські організації та волонтери відіграють ключову роль у розподілі ресурсів. Вони часто є посередниками між донорами (внутрішніми та зовнішніми) і постраждалими. Завдяки знанню місцевих умов та гнучкості у прийнятті рішень, волонтери та НУО ефективніше реагують на потреби навіть у важкодоступних районах. Приватний сектор підтримує гуманітарні ініціативи, надаючи транспортні, складські та логістичні послуги. Деякі компанії також виступають спонсорами гуманітарних проєктів, забезпечуючи фінансову допомогу або надаючи товари й послуги безоплатно. Це є важливим елементом у забезпеченні першочергових потреб, таких як медикаменти, продукти харчування та техніка.

Механізм роботи ринку передбачає низку послідовних кроків. Спершу іноземні уряди виділяють кошти міжнародним організаціям, які запускають програми гуманітарної підтримки. Для підвищення прозорості міжнародні партнери вимагають звітів про ефективність наданої допомоги, що сприяє покращенню контролю за її розподілом.

Рис. 2. Механізм дії ринку гуманітарної допомоги

Джерело: Складено авторами за [8-11]

Зворотний зв'язок від постраждалого населення є важливим елементом системи, оскільки він дозволяє коригувати стратегії допомоги. Громадські організації, волонтери та міжнародні партнери несуть відповідальність за своєчасність та якість наданої допомоги, що сприяє відповідності підтримки реальним потребам. Місцеві органи влади та громадські організації визначають першочергові потреби населення через збір інформації з регіонів. Міжнародні партнери та приватні донори надають ресурси відповідно до цих запитів. Узгодження дій між учасниками ринку та планування логістичних

заходів сприяють уникненню дублювання зусиль та ефективному розподілу допомоги. Постійний моніторинг ефективності використання ресурсів забезпечує їхню прозорість і пріоритетність. Завдяки цьому гуманітарна допомога відповідає найбільш актуальним потребам.

Таким чином, скоординована робота всіх учасників ринку гуманітарної допомоги дозволяє оперативно реагувати на виклики, оптимально використовувати ресурси та задовольняти критичні потреби населення. Умови війни, глобальні кризи та економічні фактори значно впливають на функціонування ринку, що потребує постійного аналізу його ефективності.

Міжнародна допомога залишається одним із ключових джерел підтримки економіки України. У липні грантові надходження стали другим за величиною джерелом доходів бюджету після податкових надходжень (рис.3).

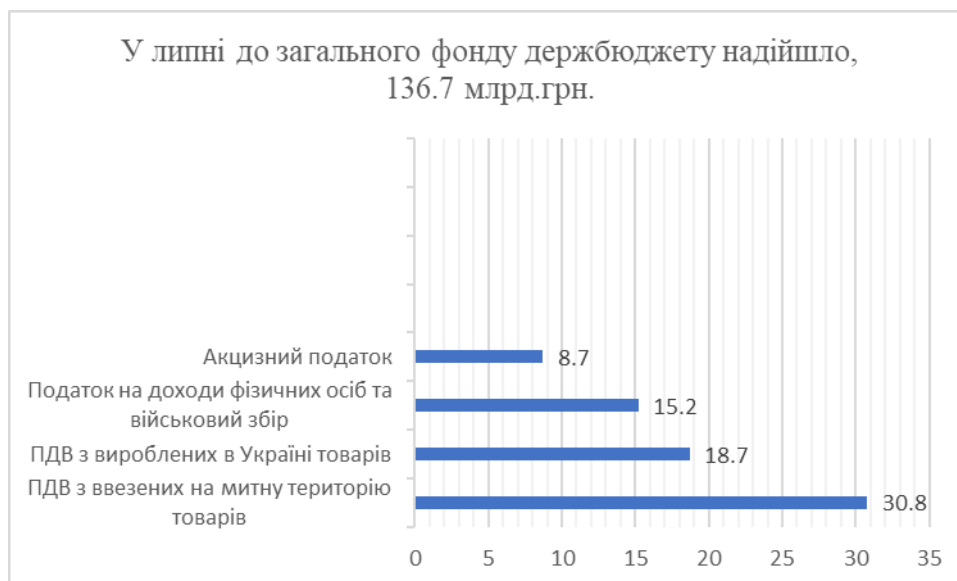

Рис. 3. Надходження до держбюджету України, липень 2024

Джерело: Міністерство Фінансів України [15]

Це підкреслює важливість фінансової підтримки для реалізації волонтерських проєктів, відновлення інфраструктури та забезпечення соціальних гарантій. Без міжнародної допомоги Україна зіткнулася б з ще більшими економічними труднощами.

Висновки та перспективи подальших розвідок у даному напрямі.

Військова агресія Росії проти України спричинила масштабну гуманітарну кризу, що охопила значну частину країни. Це створило безпрецедентні виклики для населення, державних органів та міжнародних партнерів. У відповідь на ці виклики ринок гуманітарної допомоги в Україні став ключовим механізмом підтримки постраждалих. Він об'єднує державні установи, міжнародні організації, громадські об'єднання, волонтерів і приватний сектор. Його ефективність базується на злагодженій координації дій учасників та здатності адаптуватися до динамічних змін у потребах населення.

Одним із ключових аспектів успішного функціонування ринку є спрощення процедур, зокрема митного оформлення, визнання вантажів гуманітарною допомогою та регулювання її розподілу. Успішна співпраця державних органів із міжнародними партнерами дозволяє забезпечити своєчасну доставку допомоги найбільш вразливим категоріям населення. Важливим елементом залишається постійний обмін інформацією про регіональні потреби. Це дає змогу оперативно коригувати стратегії розподілу ресурсів і уникати дублювання зусиль.

Міжнародна фінансова підтримка стала життєво необхідним джерелом наповнення державного бюджету України. Вона забезпечує збереження соціальної стабільності та підтримку економіки в умовах війни. Зокрема, грантові надходження сприяють реалізації соціальних програм, відновленню інфраструктури та зміцненню обороноздатності. Це наголошує на важливості прозорого управління гуманітарними ресурсами, що підвищує довіру донорів до результативності їхнього використання.

Ринок гуманітарної допомоги в Україні демонструє, як ефективна взаємодія між суб'єктами може сприяти подоланню наслідків війни. Подальше вдосконалення механізмів координації та підвищення ефективності використання ресурсів повинні стати пріоритетом для забезпечення швидкої та адекватної реакції на гуманітарні виклики.

Література

1. Китайчук Т. Г., Копчикова І. В. Проблеми обліку міжнародної гуманітарної допомоги. *Journal of strategic economic research*. 2024. № 3. С. 64-75. URL: <https://doi.org/10.30857/2786-5398.2024.3.7> (дата звернення: 03.02.2025).
2. Поченчук Г., Кузьмук І. Менеджмент проектів міжнародної гуманітарної багатоцільової фінансової допомоги. *Економіка та суспільство*. 2022. № 44. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-13> (дата звернення: 03.02.2025).
3. Мединська Т. В., Боднарюк І. Л., Олійник Н. Р. Міжнародна допомога як основа повоєнного відновлення економіки України. *Herald of lviv university of trade and economics economic sciences*. 2023. № 73. С. 93-102. URL: <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2023-73-14> (дата звернення: 11.11.2024).
4. Гайдучок Т. С., Сушицька Т. М. Облік гуманітарної допомоги: аналіз та практичні аспекти. *Efektivna ekonomika*. 2024. № 2. URL: <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.2.83> (дата звернення: 03.02.2025).
5. Малюхов О. Роль міжнародних організацій у наданні гуманітарної допомоги. *Актуальні питання у сучасній науці*. 2024. № 7(25). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-7\(25\)-261-270](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-7(25)-261-270) (дата звернення: 03.02.2025).
6. Остапчук О., Новікова В. Міжнародна військово-технічна допомога Україні перед початком літнього контрнаступу сил оборони України у 2023 році. *Воєнно-історичний вісник*. 2024. Т. 51, № 1. С. 70-77. URL: <https://doi.org/10.33099/2707-1383-2024-51-1-70-77> (дата звернення: 11.11.2024).
8. Прохорова М., Гуменюк Я. Міжнародна фінансова допомога Україні. *Наукові перспективи (Naukovi perspektivi)*. 2023. № 11(41). URL: [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-11\(41\)-640-651](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-11(41)-640-651) (дата звернення: 11.11.2024).

9. Sukhobokova O. Humanitarian assistance from the baltic states to Ukraine at the beginning of russia's full-scale war against Ukraine (February – May 2022). European historical studies. 2022. No. 21. P. 113–126. URL: <https://doi.org/10.17721/2524-048x.2022.21.8> (date of access: 11.11.2024).

10. Механізми надання державою гуманітарної допомоги в умовах воєнного стану: аналітична довідка, Київ, Національне агентство з питань запобігання корупції, 2022. 75 с. URL: <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2022/07/Mehanizmy-nadannya-derzhavnoyu-gumanitarnoyi-dopomogy-v-umovah-voyennogo-stanu.pdf> (дата звернення: 10.12.2024).

11. Пищуліна О. Загальний огляд гуманітарної ситуації в Україні. Аналітична записка. *Разумков Центр*. 2022. 14 с. URL: https://razumkov.org.ua/images/2022/07/05/2022_ANALIT_ZAPIS.pdf

12. Про гуманітарну допомогу : Закон України від 22.10.1999 № 1192-XIV : станом на 18 груд. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1192-14#Text> (дата звернення: 02.02.2025).

13. Деякі питання організації ведення автоматизованої системи реєстрації гуманітарної допомоги : Постанова Каб. Міністрів України від 09.10.2020 № 927 : станом на 31 жовт. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/927-2020-п#Text> (дата звернення: 03.02.2025).

14. Про затвердження Порядку взаємодії центральних і місцевих органів виконавчої влади та Національного банку щодо реалізації Закону України “Про гуманітарну допомогу” : Постанова Каб. Міністрів України від 25.03.2013 № 241 : станом на 1 груд. 2023 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/241-2013-п#Text> (дата звернення: 03.02.2025).

15. У липні до загального фонду держбюджету надійшло 136,7 млрд грн. *Міністерство Фінансів України*. URL: https://mof.gov.ua/uk/news/u_lipni_do_zagalnogo_fondu_derzhbiudzhetu_nadiishlo_1367_mlrd_grn-4129 (дата звернення: 12.11.2024).

References

1. Kytajchuk, T.H. and Kopchykova, I.V. (2024), "Problems of accounting for international humanitarian assistance", *Journal of strategic economic research*, vol. 3, pp. 64-75. <https://doi.org/10.30857/2786-5398.2024.3.7>.
2. Pochenchuk, H. and Kuz'muk, I. (2022), "Project management of international humanitarian multipurpose financial aid", *Ekonomika ta suspil'stvo*, vol. 44. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-13>.
3. Medyns'ka, T.V. Bodnariuk, I.L. and Olijnyk, N.R. (2023), "International assistance as the basis of the post-war recovery of Ukraine's economy", *Herald of lviv university of trade and economics economic sciences*, vol. 73, pp. 93-102. <https://doi.org/10.32782/2522-1205-2023-73-14>.
4. Hajduchok, T.S. and Sushyts'ka, T.M. (2024), "Accounting for humanitarian aid: analysis and practical aspects", *Efektivna ekonomika*, vol. 2. <https://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.2.83>.
5. Maliukhov, O. (2024), "The role of international organizations in providing humanitarian aid", *Aktual'ni pytannia u suchasnij nautsi*, vol. 7 (25). [https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-7\(25\)-261-270](https://doi.org/10.52058/2786-6300-2024-7(25)-261-270).
6. Ostapchuk, O. and Novikova, V. (2024), "International military and technical assistance to Ukraine prior to the beginning of summer counteroffensive of Ukrainian Defence Forces in 2023", *Voienno-istorychnyj visnyk*, vol. 51, no. 1, pp. 70-77. <https://doi.org/10.33099/2707-1383-2024-51-1-70-77>.
8. Prokhorova, M. and Humeniuk, Ya. (2023), "International financial assistance to Ukraine", *Naukovì perspektivi*, vol. 11 (41). [https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-11\(41\)-640-651](https://doi.org/10.52058/2708-7530-2023-11(41)-640-651).
9. Sukhobokova, O. (2022), "Humanitarian assistance from the baltic states to Ukraine at the beginning of russia's full-scale war against Ukraine (February – May 2022)", *European historical studies*, vol. 21, pp. 113-126. <https://doi.org/10.17721/2524-048x.2022.21.8>.
10. National Agency on Corruption Prevention (2022), "Mechanisms for the provision of humanitarian aid by the state under martial law: analytical note",

available at: <https://nazk.gov.ua/wp-content/uploads/2022/07/Mehanizmy-nadannya-derzhavnoyu-gumanitarnoyi-dopomogy-v-umovah-voyennogo-stanu.pdf> (Accessed 10.12.2024).

11. Pyschulina, O. (2022), “General overview of the humanitarian situation in Ukraine. Analytical note”, Razumkov Tsent, available at: https://razumkov.org.ua/images/2022/07/05/2022_ANALIT_ZAPIS.pdf (Accessed 10.12.2024).

12. Verkhovna Rada of Ukraine (1999), The Law of Ukraine “On Humanitarian Aid”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1192-14#Text> (Accessed 02.02.2025).

13. Cabinet of Ministers of Ukraine (2020), Resolution “Some issues of organizing the automated system for registering humanitarian aid”, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/927-2020-p#Text> (Accessed 03.02.2025).

14. Cabinet of Ministers of Ukraine (2013), Resolution “On approval of the Procedure for interaction between central and local executive bodies and the National Bank regarding the implementation of the Law of Ukraine “On Humanitarian Aid””, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/241-2013-p#Text> (Accessed 03.02.2025).

15. Ministry of Finance of Ukraine (2023), “In July, UAH 136.7 billion was received by the general fund of the state budget”, available at: https://mof.gov.ua/uk/news/u_lipni_do_zagalnogo_fondu_derzhbiudzhetu_nadiishlo_1367_mlrn-grn-4129 (Accessed 12.11.2024).

Стаття надійшла до редакції 03.02.2025 р.